

ТЗ(44к)0-8
Г44

ГЕТЬМАН

ГЕТЬМАН

*до 370-річчя з дня народження
та 300-річчя з дня смерті
гетьмана Війська Запорозького
Івана Степановича Мазепи*

Київ "Темпора" 2009

ТОМ II

ОСМИСЛЕННЯ

Нариси до історії мазепіани

УДК 93 (477) “1639/1709” Мазепа (082)
ББК 63.3 (4 Укр) 511-8я43
Г 44

Авторський колектив:

Ольга Ковалевська, кандидат історичних наук,
Володимир Панченко, доктор філологічних наук,
В'ячеслав Станіславський, кандидат історичних наук

Упорядник:

Ольга Ковалевська, кандидат історичних наук, старший науковий співробітник відділу української історіографії Інституту історії України НАН України

Видавництво висловлює подяку директорові Інституту історії України НАН України, академікові НАН України В. А. Смолію за сприяння у підготовці книги.

Редактори: Юлія Олійник, Ірина Давидко

Коректор: Ірина Давидко

Дизайн та верстка: Микола Койдан

Фотозйомка: Анатолій Гаврилов

Г 44 Гетьман. Осмислення: Науково-популярне видання. – К.: Темпора, 2009. – 368 с.: іл.
ISBN 978-966-8201-72-1
ISBN 978-966-8201-74-5

Видавничий проект “Гетьман” пропонує читачеві неупереджений та всебічний погляд на одну з видатних постатей української історії – гетьмана Івана Мазепу. Нариси до біографії гетьмана та до української і зарубіжної мазепіани, вміщені у двох томах книги, подають цілісний портрет видатної особистості в контексті своєї епохи, дозволяють скласти уявлення про суспільні обставини, у яких І. Мазепа сформувався і виявив себе як державний діяч, а відтак глибше зрозуміти мотиви і чинники його діяльності та, можливо, відкрити для себе незнану досі грань історії українського державотворення. Ви дізнаєтеся про інтерпретацію постаті гетьмана в українській і зарубіжній історіографії, у творах мистецтва та художній літературі, про вшанування його пам'яті.

Книга розрахована на широке коло читачів.

УДК 93 (477) “1639/1709” Мазепа (082)
ББК 63.3 (4 Укр) 511-8я43

ISBN 978-966-8201-72-1
ISBN 978-966-8201-74-5

© Темпора, 2009

ОСМИСЛЕННЯ

ВІД СПРИЙНЯТТЯ СУЧАСНИКАМИ ДО ОЦІНКИ ІСТОРИКАМИ

- [11] Свідки історії
- [34] Постать І. Мазепи в традиціях козацького історіописання
- [46] Іван Мазепа в українській історіографії ХІХ–ХХІ століть
- [78] Про “зраду” та “анафему”

УКРАЇНСЬКА ПЕРЦЕПЦІЯ ОБРАЗУ ІВАНА МАЗЕПИ

- [95] Образ гетьмана І. Мазепи в художній літературі та образотворчому мистецтві
- [122] Гетьман Мазепа: візія О. Пушкіна, М. Гоголя, Т. Шевченка
- [154] Образ І. Мазепи в українському театрі та кінематографі

ІВАН МАЗЕПА ОЧИМА СВІТУ

- [181] Іноземці-сучасники про І. Мазепу
- [192] Гетьман І. Мазепа очима істориків Європи і світу
- [207] Образ І. Мазепи у світовій прозі та поезії
- [218] Романтичний герой європейського живопису
- [234] Образ І. Мазепи в музичних творах і театральних постановках світу

ПАНТЕОН ГЕТЬМАНА МАЗЕПИ

- [245] МОГИЛА ГЕТЬМАНА
- [251] РЕЧІ І. МАЗЕПИ В МУЗЕЯХ УКРАЇНИ ТА СВІТУ
- [273] ГЕТЬМАНСЬКА СТОЛИЦЯ З ПРАХУ ІСТОРІЇ

ПАМ'ЯТЬ І СЛАВА

- [291] РЕКОНСТРУКЦІЯ ОБРАЗУ ІВАНА МАЗЕПИ
- [305] ЩОБ НАЩАДКИ ПАМ'ЯТАЛИ...
- [316] ІВАН МАЗЕПА НА ЛИСТІВКАХ, ПОШТОВИХ МАРКАХ, БАНКНОТАХ ТА МОНЕТАХ
- [325] ВІДЗНАКИ ІМЕНІ ІВАНА МАЗЕПИ
- [329] ІМ'Я ГЕТЬМАНА НА КАРТІ УКРАЇНИ ТА СВІТУ

ЖИТТЯ МІЖ ІСТОРІЄЮ І ПОЛІТИКОЮ

- [341]

*Перелік ілюстрацій [344]
Іменний покажчик [351]
Перелік використаної літератури [358]
Подяки [364]*